

ДЕТСКА ГРАДИНА "СЛЪНЧО", гр. ПЕЩЕРА
Ул. "П. Горанов" № 66, тел. 0877546583 e-mail : suny1963@abv.bg

Утвърждавам:

Директор:

Е. Паскалева

МОДЕЛ ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВАТА И ДЕЦАТА В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ ОТ СЕМЕЙНАТА СРЕДА КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА

**/МОДЕЛЪТ е изработен на основание чл. 39, ал. 2 ОТ НАРЕДБА № 5 ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО
ОБРАЗОВАНИЕ, и е част от Правилника за дейността на ДГ „Слънчо“ - Пещера /**

Нашата ДГ „Слънчо“ е място за щастливи деца, спокойни родители и усмихнати и компетентни учители, които заедно вървят ръка за ръка в името на цялостното развитие на детето. Девизът на екипа на ДГ „Слънчо“ е „Учители и родители - заедно за физическото и емоционалното благополучие на детето“. Понятието „адаптиране“ означава „приспособяване на организма или на сетивните органи към околната среда и обкръжаващите условия.“

Адаптирането на детето към условията на детската градина е процес свързан с действията и реакциите на трите страни в процеса на взаимодействие: учители, семейство и дете. Успешното адаптиране на детето предполага възрастните в лицето на детската градина и семейството да се включат активно и да подпомогнат този процес. ДГ „Слънчо“ има актуалната задача да оптимизира взаимодействието между детската градина и семейството и да предложи такива форми и средства на сътрудничество, които да се основават на взаимно доверие, подкрепа и спокойствие. Реализирането на тази задача предполага проучване на представите на родителите и използването на действия и отношения, които да са в полза на детето и неговото благополучие и развитие. Целенасоченото взаимодействие осигурява единен подход в разкриването и опознаването на обкръжаващия детето свят и постоянна взаимна коректна информация за цялостното развитие на детето, за неговите интереси, потребности и поведение. Особено важно за нас е да знаем как се възприема възпитателно - образователната дейност в детската градина, какви са техните очаквания, препоръки, в какви насоки биха искали да им помогне детската градина, от какво са доволни или недоволни. Излизането от семейната среда и срещата с новата, непозната социална среда е част от живота на детето. Тръгването на детска градина е важно събитие за малкото дете, защото е свързано с цялостна промяна в живота му и попадането му в нова среда — материална, социална, обществена и природна. За безболезнена и бърза адаптация към тези промени много е важна предварителната подготовка на детето в семейството.

Имено семейството има най — голямо влияние върху развитието и възпитанието на детето. В семейството се поставят основите на нервно - психическото, физическото и емоционалното здраве на детето, както и началните умения и навици за самообслужване, за поведение и общуване. Родителите в най - голяма степен може да допринесат за бързата адаптация на детето си, когато са убедени в способността на детето да премине през този етап. Тази убеденост носи увереност и емоционално спокойствие както на тях, така и на децата.

Детската градина като институция изпълнява националните образователни политики. Цялостната дейност и всички практики в нея са законово регламентирани, научно обосновани, професионално практикувани и институционално контролирани. Именно детската градина е инициативен фактор във взаимодействието с родителите. Законът за предучилищно и училищно образование определя родителите като участници в образователния процес.

Сътрудничеството и взаимодействието между семейството и детската градина се осъществяват чрез разнообразни **средства като индивидуални консултации, срещи с родителите, обучения, тренинги, анкети, разговори, присъствие в педагогически ситуации, празници, тържества и други режимни моменти.** Родителите са длъжни да участват в процеса на изграждане на навици и умения на детето, да се осведомяват за приобщаването му към социалната среда на детската градина и постигнатите резултати от възпитанието и обучението. Ролята и задължението на детската градина е не само да отглежда и възпитава, социализира и обучава детето , но и да даде модели , които и родителите да усвояват и прилагат с оглед постигане целите на предучилищното образование подготовката на детето за училище.

Важно за педагозите от ДГ „ Слънчо“ е индивидуализирането и оптимизирането на това взаимодействие. Затова смятаме за нужно да получаваме информация за:

- структурата и съдържанието на семейните отношения и статуса на детето в семейството;
- семейната атмосфера и емоционалното благополучие на детето у дома;
- нивото на знания и умения , проявени интереси и способности на детето до постъпването му в детската ясла / градина;
- здравословното състояние на детето;
- предпочитани и непредпочитани храни; начин на хранене, вредни навици и др.

На родителите даваме възможност да се запознаят предварително с детската градина, работещите в нея педагози и помощник възпитатели; дневния режим; предлаганите образователни стратегии и практики; да се информират за

храненето и медицинското обслужване на детето .По този начин се повишава ефективността на позитивното и ползотворно сътрудничество и се стимулира взаимното допълване в изпълнението на социалните роли и функции на семейството и детската градина. Това води до много положителни моменти за всички: деца, родители и учители. Ето някои от по - важните според нас:

За детето:

- облекчава се адаптацията на детето при прехода от домашна обстановка към условията на детската градина;
- засилва се чувството за сигурност и емоционален комфорт; •стимулира се активността и индивидуалната изява;
- стимулират се уменията за общуване и социализация на детската личност;
- развиват се речевите умения и се преодоляват дефицити в общуването, говора и социалната реализация; О
- обогатява се познавателния и социалния опит.....

За родителите:

- разбират по - добре своите деца, сравнявайки ги с техните връстници;
- овладяват конкретни способности за общуване с децата в разнообразни дейности;
- приемат от нова позиция работата на педагозите, засилва се доверието към него;
- опознават съдържанието на педагогическия и на ежедневието в детската градина;
- повишават своята педагогическа компетентност и я пренасят в къщи;
- обменят информация не само с педагога, но и с другите родители;
- укрепват родителската общност като важна институция. За педагозите:
- използват идеите, знанията и личния опит на родителите за обогатяване живота на групата;
- има стимул за търсене и прилагане на различни стратегии за общуване с родителите и техните деца;
- разбира по - добре децата, опознавайки близките им; •осъществява взаимен обмен на информация с родителите за индивидуалните особености на децата;
- използва непосредствената помощ на родителите в осъществяването на педагогическия процес;

- разчита на съдействието на родителите при възникване на проблеми, инциденти, въпроси и др.

- разчита на съдействието и подкрепата на родителите при организиране на тържества и други инициативи от живота на детската градина. В тази връзка взаимодействието между детската градина и семейството трябва да се усъвършенства, за да се убедят родителите в професионализма и грижата на екипа на детската градина в името на развитието и благополучието на децата. Главната ни цел е да убедим родителите, че при нас децата се развиват и живеят щастливо.

В ДГ“ Слънчо“ дневния режим е следният:

06,00-08,30 Прием на децата и утринна гимнастика

08,30 - 09,00 Закуска

09.00 - 12,00 Педагогически ситуации, игри и занимания на открито според времето, дейности по интереси, разходки

12,00-12,30 Обяд

12.30 - 13,00 Тоалет и подготовка за сън

13.00 - 15,00 Следобеден сън

15.00 - 15,30 Тоалет и обличане след сън

15.30 - 16,00 Следобедна закуска

16.00 - 17,00 Педагогически ситуации, дейности по интереси и игри

17, 00 - 18,00 Занимания по избор и изпращане

Детската градина работи с четири възрастови групи деца: от 2 до 6г. деца. Занималните в групите на градина са организирани така, че средата и обстановката в тях да създава условия за развиване на детето и обогатяване на неговия познавателен и социален опит във всеки момент на учене чрез игра, споделяне и реализация на индивидуалните му способности.

При постъпване на детето на детска градина в него трябва да се формират нови условнорефлекторни връзки, тъй като се нарушава създадения в семейството до този момент динамичен стереотип на поведение, хранене, дейност. При отделните деца в зависимост от индивидуалните особености и възрастта процесът на адаптиране е по - бавен. Именно тук е ролята на медицинската сестра и педагозите, работещи в детската градина в сътрудничество с родителите да направят по — безболезнена адаптацията на новоприетите деца. Раздялата с майката се преживява болезнено от почти всички деца при постъпването им в детско заведение. Практиката от нашия опит показва, че има деца, които се приспособяват веднага, а други по - продължително време - от 2 до 4 месеца след постъпване в детската градина .Приспособяването на децата е естествен процес, присъщ на всеки жив организъм, чрез който става уравновесяване с околната среда. Приспособяването на детето е и социален процес и в него има роля личния опит на детето и подготовката му от семейството.

В ДГ „Слънчо“ се прилагат множество подходи , като индивидуален подход към всяко дете и активни грижи за новопостъпилите деца, особено в периода на адаптация.

ДГ „Слънчо“ даваме следните препоръки:

•За родителите:

Още преди постъпването в детската градина трябва:

Да направят предварително посещение в детската градина:

да се запознаят с материалната база; с образователната среда в групата; с дневната организация на дневния режим; празници, тържества; задължителни изисквания и правила към родителите.

Два - три месеца преди постъпването да се следва дневния режим и храненето на детската градина.

Предварително да се започне подготовката на детето към изискванията на новата среда.

Да се формират у детето положителни нагласи и представи за детската градина; да се говори за ходенето на градина с радост и насърчаване; с положителни чувства и емоции.

От полза за детето е да му е показано нагледно какво е детска градина.

Раздялата в детската градина трябва да е кратка и насърчаваща детето. Най — добре е родителят сам да си изработи ритуал за раздяла, който да следва стриктно и ежедневно. Ритуалът ще направи родителят по - уверен и тази увереност ще се предава на детето.

Родителите своевременно и ежедневно е необходимо да се информират и консултират за адаптирането; постиженията и поведението на детето; да споделят своите впечатления и наблюдения с персонала.

•За детето:

-Детето може да посещава детската градина в началото само определени режимни моменти за 1 час, като времето на пребиваване постепенно се увеличава. Препоръчваме първите 1 - 2 седмици детето да посещава до обяд, понеже по наши наблюдения по — трудно се адаптират към следобедния сън и по това време детето е тревожно и често плачът му не може да се успокои;

-Целодневният престой на детето да е по - кратък в периода на адаптация;

-Препоръчително е по възможност детето да наблюдава предварително и за кратко игрите на другите деца в групата;

- Да е приучено да ползва гърне или тоалетна, в зависимост от възрастта си; да дава сигнали за ходене до тоалетна;
- Да има елементарни умения да държи лъжица и чаша;
- Да консумира разнообразно приготвена храна - трикомпонентно обедно меню; - Да е прекратило ползването на биберон поради липса на необходимите хигиенни изисквания за това в детската градина;
- Ползването на памперс да е прекратено;
- Да пие от чаша;
- Да има опит в общуването и в непозната среда;
- Да седи на детско столче;
- Да е дружелюбно към другите деца; да споделя играчки и предмети от бита;
- Да има елементарни умения за подреждане на играчки и др.
- Да умее да слуша музика и да изпълнява естествени движения на фона на музиката; да слуша приказки; да изпълнява указания;
- Може да идва в групата със своя любима играчка;
- Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно;
- Да се щади емоционалното му състояние и да се подхожда според него. В детството емоционалното съзнание се обогатява, усвояват се ускорено ключови емоционални умения, формира се основата на емоционалната грамотност и се очертава формиращата се индивидуалност на детето.

Персоналът на детската градина:

- Възприема детето като най - висша ценност;
- Подкрепя, насърчава, поощрява и стимулира детето в цялостната му дейност и поведение;
- Посреща и приема детето с положително настроение, вежливо, учтиво, като съсредоточава вниманието си главно към него и създава у детето усещането за сигурност и спокойствие;
- Запознава се с родителите, детето, представя го на другите деца;
- Подготвя предварително средата в групата за игра и занимания по избор на децата;
- Определя лично пространство, надписано за всяко дете - гардеробче, легло, място на масите за хранене и обучение и запознава родителите с тях;

- Запознава детето с обстановката и обяснява предназначението на отделните помещения; материали, пособия и други.

- Организира и провежда дневния режим и учебния ден , като се съобразява с възрастовите и индивидуалните възможности на децата, техните потребности и желания .Осигурява разнообразие на дейности - образователни, възпитателни, почивка, игри и други основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;

- Подкрепя и подпомага всяко дете когато изпитва затруднения, колебания и несигурност;

- Следи и възпрепятства агресивно поведение между децата, удряне, блъскане, щипане и други физически форми на агресия между децата.

- Поддържа спокойна , позитивна и приятна атмосфера на общуване и комуникация с децата, без напрежение и стрес;

- Използва цялата материално - техническа база за интересно, развиващо, обучаващо и забавно пребиваване на детето в детската градина;

- недопуска грубост, тревоги, наказания, безразличие и безучастност при наличие на проблеми и тревоги у децата;

- Не оставя децата без надзор и обгрижване;

- Дава на родителите своевременно и ежедневно информация и консултиране за адаптирането, постиженията и поведението на децата;

- Персоналът спазва професионална етика и отговорности, произтичащи от закона и длъжностната характеристика на всеки един служител на ДГ .

Всяка адаптация изисква време и е различна за всяко дете .Продължителността на адаптацията зависи и от характера на детето, семейната среда, здравословното му състояние, както и от методите и подходите, които учителите и другите служители избират и прилагат по пътя на приобщаването на детето.

ПРЕПОРЪКИ И НАПЪТСТВИЯ КЪМ ВАС РОДИТЕЛИ:

1 .Подготовката за раздялата трябва да започва от дома на детето. То трябва предварително да се подготви за мисълта за детска градина: разкажете му за детската градина, за това, че там ще намери приятели и ще играе с тях; заведете го до детската градина и го оставете да наблюдава как ; децата играят на двора, как се смеят и радват на връстниците си и на игрите с тях; вдъхвайте му увереност и сила;

2.Разкажете на учителите за индивидуалните особености на вашето дете, за навиците и уменията му; здравословното му състояние, навиците и уменията му за хранене и сън;

3. Давайте на детето любима играчка или предмет, който ще му вдъхва сигурност и спокойствие .Играчката е част от дома и семейството и го кара да се чувства комфортно.
4. Бъдете спокойни и уверени защото спокойният родител води спокойно дете .Разделяйте се с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо без да удължавате момента.
5. На раздяла не обещавайте неща, които няма да изпълните; следвайте стриктно ритуала, който сте си изградили за раздяла.
6. Много важни са емоциите на родителя при раздялата. Колкото по - плах и нерешителен е той, толкова по - тревожно е детето .Не се тревожете когато детето плаче.
7. Обяснете точно и коректно на детето си след кое събитие от деня ще го вземете от детската градина. Така то няма да е тревожно кога ще го вземат , а ще очаква събитието.
8. Не променяйте правилата, които сте въвели при раздяла. Детето има нужда от твърди граници и правила.
9. Децата понякога се изморяват бързо от новите впечатления, новите дейности и многото хора .Ако детето е нервно и неспокойно това означава, че има неудовлетворени потребности. Не търсете причините затова само в детската градина. В този случай вие трябва да го прибирате по - рано от градина, проявявайте търпение към капризите му - те възникват от натоварване на нервната му система. Не му се карайте, а насочете вниманието му към нещо по - интересно.
10. Хвалете детето за всяко постижение, бъдете търпеливи към неуспехите и грешките му. То се нуждае от подкрепата на семейството си, само така детската градина ще се превърне в място, където то ще се чувства комфортно и на място и вие ще сте спокойни в изпълнението на служебните и личните си ангажменти.
11. След като се запознаете с режима на детската градина за по - лесна адаптация е наложително и вкъщи.
12. Менюто вкъщи преди постъпване в детската градина да е максимално близко до това в детската градина, защото често се наблюдава, че детето не желае да идва на детска градина и заради храненето там.
13. Важно е редовното ходене на детска градина - нужно е детето да свикне с мисълта, че всеки от семейството има задължения, а неговите са да ходи на детска градина.
14. Включвайте детето в подготовката за детска градина - подреждане на раницата с необходимите и любими неща.

15.Облеклото и обувките на детето трябва да са удобни и лесни за обличане и обуване, за да не затрудняват детето и да му причиняват тревога и липса на комфорт.

16.В детската градина се усвояват навици за самообслужване, а това изисква усилия и време .Затова изградените в семейството начални умения и навици за самостоятелност улесняват адаптирането в новата обстановка и среда.

17.Осъществяваният ежедневен контакт с родителите трябва да е доброжелателен и основан на взаимно доверие и партньорство. Когато децата усещат тези отношения се справят по - лесно в процеса на адаптация и приобщаване.

18.Изключително важна е положителната нагласа на родителите към детската градина .Ако вие вярвате, че тя е най - доброто място за детето, така ще мисли и то.

19. Научете детето отрано на добри обноски и използване на вълшебните думи. Колкото и малко да е детето то може и с жестове да ги употребява и показва. Поощрявайте детето с „браво“, „ ти можеш“ ,’благодаря“ и др.

20. Децата са нашето огледално отражение, те подражават, затова внимавайте в поведението и думите си.

Моделът за адаптирането на детето при първоначалното му постъпване в ДГ е предназначен за родителите, медицинската сестра , педагозите и помощно-обслужващия персонал.

Целта му е при активно взаимодействие между детската градина и семейството да се постигне бърза и безболезнена адаптация на новопостъпващото дете чрез уеднаквяване на подходите и обогатяване познанията и уменията на възрастните за особеностите в развитието на детето в ранна възраст. В резултат моделът трябва да допринесе за постигане на целта , да направи по — уверени, спокойни и детето ,но и родителите и персонала. В този специален момент от живота на детето е от особено значение отношенията на доверие, подкрепа и сътрудничество между родители и персонал в името на отглеждането и възпитанието на щастливо и уверено в своите възможности дете.

„Моделът за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина“ на ДГ „ Слънчо“ - Пещера е приет с Решение на Педагогически съвет Протокол № 1 / 15.09.2025 г. и е утвърден със заповед №223 /10.09 2025 г. на директора на ДГ „ Слънчо“